

P.Z. br. 19

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/16-01/94

URBROJ: 65-16-02

Zagreb, 10. studenoga 2016.

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavila Vlada Republike Hrvatske, aktom od 10. studenoga 2016. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Zdravka Marića, ministra financija, prof. dr. sc. Sašu Drezgića, zamjenika ministra financija, te Zdravka Zrinušića, pomoćnika ministra financija – ravnatelja Porezne uprave.

PREDSJEDNIK

Božo Petrov

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/16-01/81

Urbroj: 50301-25/18-16-2

Zagreb, 10. studenoga 2016.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, broj 81/13), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Zdravka Marića, ministra financija, prof. dr. sc. Sašu Drezgića, zamjenika ministra financija, te Zdravka Zrинуšića, pomoćnika ministra financija – ravnatelja Porezne uprave.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O DOPRINOSIMA**

Zagreb, studeni 2016.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Zakon o doprinosima (u daljnjem tekstu: Zakon) objavljen je u Narodnim novinama, broj 84/08 od 18. srpnja 2008. godine i prije početka primjene, (u okviru reforme sustava zdravstvenog osiguranja čiji je nositelj bilo Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi) dopunjen je novim odredbama (Narodne novine, broj 152/08) te je propisana obveza dodatnog doprinosa za zdravstveno osiguranje za umirovljenike i za nezaposlene osobe. Sljedeća izmjena Zakona objavljena je u Narodnim novinama, broj 94/09, kojom je izmijenjena odredba o iznosu osnovice za obračun doprinosa za samostalne umjetnike kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna, prema Zakonu o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva (Narodne novine, broj 43/96). Izmjenama i dopunama Zakona objavljenima u Narodnim novinama, broj 18/11 zakonski tekst je usklađen s propisima koji uređuju obvezna osiguranja, te dodatno nomotehnički uređen, nakon čega su uslijedile izmjene i dopune Zakona, objavljene u Narodnim novinama, broj 22/12, kojima je snižena opća stopa za obračun doprinosa za zdravstveno osiguranje s 15% na 13%. Isto tako uvedena je obveza prijetoja potraživanja po osnovi ugovornog odnosa s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje s dugom za doprinose i dana je ovlast Vladi Republike Hrvatske da može uredbom propisati način provedbe uplate doprinosa prema plaći. Osim toga, zakonski tekst je usklađen s propisima o mirovinskom osiguranju i Pomorskim zakonikom, te je dodatno nomotehnički uređen. Izmjenama i dopunama Zakona objavljenima u Narodnim novinama, broj 144/12, brisane su odredbe prema kojima se doprinosi na osnovicu za osiguranike po osnovi radnog odnosa i izabrane i imenovane osobe mogu obračunavati prema zbirnoj osnovici, te su dodane odredbe o obvezi izvještavanja i u slučaju kad nema obveze doprinosa za vrijeme korištenja prava na bolovanje, a pojedine odredbe su uređene radi sigurnije primjene i tumačenja. Izmjenama i dopunama Zakona, objavljenima u Narodnim novinama, broj 148/13, odredbe Zakona usklađene su s uredbama Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i to s Uredbom (EZ) broj 883/2004 Europskoga parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. godine o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i Uredbom (EZ) broj 987/2009 Europskoga parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. godine kojom se utvrđuje postupak provedbe Uredbe (EZ) broj 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, te s odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (Narodne novine, broj 80/13) i odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju i zdravstvenoj zaštiti stranaca u Republici Hrvatskoj (Narodne novine, broj 80/13). Osim navedenog, ministru financija je dana ovlast da, u slučaju izmjena ili donošenja novih propisa kojima se uređuje pitanje obveznih osiguranja, može provedbenim propisom urediti pitanje obveze

doprinosa za nove osnove osiguranja. Izmjenama i dopunama Zakona objavljenima u Narodnim novinama, broj 41/14, odredbe Zakona usklađene su s odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 157/13) i odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, broj 153/13). Osim navedenog propisan je novi rok za plaćanje doprinosa za poslodavce sa sjedištem ili mjestom rada u Europskoj uniji te su ujednačeni rokovi dospijeca doprinosa za osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost od koje plaćaju porez na dobit. Posljednjim izmjenama i dopunama Zakona objavljenima u Narodnim novinama, broj 143/14 izmijenjen je način utvrđivanja obveza doprinosa obveznicima doprinosa za svoje osobno osiguranje: osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost same utvrđuju obvezu doprinosa putem obrasca JOPPD, osobama s profesionalnim statusom obveza se utvrđuje „trajnim“ rješenjem, a pomorcima – članovima posade broda u međunarodnoj plovidbi obveza se utvrđuje nakon isteka kalendarske godine. Nadalje, Zakon je usklađen s odredbama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine, broj 157/13) na načina da i poslodavci – obveznici zapošljavanja osoba s invaliditetom, doprinos za zapošljavanje plaćaju po stopi od 1,7%. Propisana je iznimka od obveze doprinosa po osnovi drugog dohotka koji je, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđen po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena. Postupak provedbe plaćanja doprinosa koji je do tada bio uređen odredbama Uredbe o načinu provedbe plaćanja doprinosa prema plaći, primicima uz plaću, odnosno mjesečnoj osnovici za obračun doprinosa temeljem radnog odnosa, propisan je odredbama Zakona o doprinosima, dok je ministru financija dana ovlast da određena pitanja detaljnije uredi provedbenim propisom. Također je uređeno pitanje obveze doprinosa za mlade osobe do 30 godina života s kojima poslodavac sklopi ugovor o radu na neodređeno vrijeme, na način da je za te osobe propisana samo obveza doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje i to u razdoblju do 5 godina od početka zaposlenja. Osim navedenoga, odredbe Zakona o doprinosima, kojima se uređuju jedinstveni nazivi osiguranja ponovno su u cijelosti potpuno izmijenjene radi usklađenja sa zakonima koji uređuju obvezna osiguranja, te je promijenjen rok za obračun i uplatu doprinosa u slučaju obveze doprinosa za osiguranike po osnovi rada kod poslodavca s registriranim sjedištem ili mjestom poslovanja u drugoj državi članici prema kojima se, sukladno propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, primjenjuje zakonodavstvo Republike Hrvatske.

Zakon uređuje sva pitanja vezana uz doprinose kao što su: vrste doprinosa i stope za obračun, obveznik doprinosa, obveznik obračunavanja doprinosa, obveznik plaćanja doprinosa, osnovice za obračun i način njihova utvrđivanja, obveza i način obračunavanja, obveza plaćanja i rokovi za uplatu, obveza izvješćivanja te druga pitanja vezana uz poslove prikupljanja doprinosa.

Vlada Republike Hrvatske usvojila je na 17. sjednici održanoj u travnju 2016. godine Nacionalni program reformi 2016. Prema Nacionalnom programu reformi, dva glavna cilja strukturnih politika u 2016. i 2017. godini odnose se na povećanje održivosti duga opće države i promicanje rasta i zapošljavanja u hrvatskom gospodarstvu. Radi ispunjavanja navedenih ciljeva od strane ministra financija osnovana je ekspertna radna skupina u cilju sveobuhvatne analize poreznog sustava.

Tijekom analize poreznog sustava utvrđeno je da su bitne karakteristike trenutnog poreznog sustava visoko porezno opterećenje u odnosu na zemlje u okruženju s jedne strane i prevelik broj poreznih olakšica, oslobođenja i izuzeća s druge strane, s upitnim efektom što

potvrđuju i izvješća Europske komisije i Međunarodnog monetarnog fonda. Osim navedenoga, utvrđena je i porezna nestabilnost i nesigurnost što potvrđuje i činjenica da je u razdoblju od 2012. do 2015. godine bilo čak 44 izmjene i dopune poreznih propisa, što je rezultiralo nejasne i nedosljedne zakonske odredbe i nedovoljno poznavanje prava i obveza iz porezno-pravnog odnosa od strane poreznih obveznika. Porezna nestabilnost koja proizvodi poreznu nesigurnost jedna je od glavnih zapreka razvoju poduzetništva, kao i jedan od razloga za izostanak i odbijanje domaćih i stranih investicija. Također utvrđeno je da je zbog čestih izmjena poreznih propisa na nižim razinama poreznih vlasti dolazilo do nedorečenog i neujednačenog postupanja.

Temeljem tako utvrđenog trenutnog stanja utvrđeni su ciljevi reforme poreznog sustava i to: smanjenje ukupnog poreznog opterećenja, poticanje konkurentnosti gospodarstva, izgradnja socijalno pravednijeg poreznog sustava, stabilan, održiv i jednostavan porezni sustav, pojednostavljenje i pojeftinjenje porezne administracije kao i pružanje veće pravne sigurnosti poreznim obveznicima.

Radi ispunjavanja navedenih ciljeva, nakon analize, u sustavu doprinosa za obvezna osiguranja uočeno je da su određene kategorije obveznika doprinosa previše opterećene teretom doprinosa u odnosu na kategorije koje su sada izuzete od obveze, što proizvodi poremećaje na tržištu rada, odnosno tržištu uopće, te se ovim izmjenama predlaže pravedniji raspored tereta doprinosa. Također uočena je potreba za pojednostavljenjem određenih postupaka utvrđivanja doprinosa u vidu promjene obveznika podnošenja propisanih obrazaca odnosno produljivanjem roka obračuna, obustave i plaćanja obveze.

Osnovna pitanja koja treba urediti Zakonom

Do donošenja Zakona o minimalnoj plaći u Republici Hrvatskoj nije bilo uređeno pitanje minimalne plaće. U praksi se koristio pojam najniže plaće koji je uređena Kolektivnim ugovorom o visini najniže plaće (Narodne novine, broj 37/98). Tim je ugovorom utvrđeno da visina najniže plaće (bruto) ne može biti niža od najniže osnovice za obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje. Temeljem Odluke ministra rada i socijalne skrbi o proširenju Kolektivnog ugovora o visini najniže plaće iz 1998. godine (Narodne novine, broj 37/98), primjena prethodno navedenog ugovora proširena je i na sve ostale poslodavce i zaposlene u Republici Hrvatskoj, te su se svi poslodavci bili dužni pridržavati odredbi o visini najniže plaće. Donošenjem Zakona o minimalnoj plaći (s početkom primjene od 1. srpnja 2008.) najniži mjesečni iznos bruto plaće koji pripada radniku za rad u punom radnom vremenu, propisan je u iznosu višem od najniže mjesečne osnovice te je od tada poslodavac, ukoliko ugovorom o radu, pravilnikom o radu, kolektivnim ugovorom ili drugim aktom nije ugovorena ili propisana plaća u višem iznosu, dužan obračunati doprinose prema iznosu minimalne plaće.

Najniža mjesečna osnovica, prema članku 200. stavku 3. Zakona o doprinosima umnožak je iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,35 te za 2016. godinu iznosi 2.812,95 kuna, a iznos minimalne plaće za 2016., sukladno Uredbi o visini minimalne plaće (Narodne novine, broj 140/15), iznosi 3.120,00 kuna. Ovim Prijedlogom zakona želi se smanjiti razlika između minimalne plaće i najniže mjesečne osnovice za obračun doprinosa kako bi osobe za koje se primjenjuje najniža osnovica mogle ostvariti veća prava nego što je to sada te se predlaže povećanje koeficijenta za utvrđivanje minimalne mjesečne osnovice s 0,35 na 0,38.

Sukladno sadašnjem zakonskom rješenju osoba koja se prvi put zapošljava jest fizička osoba koju poslodavac, po osnovi ugovora o radu, odnosno ugovora o stručnom osposobljavanju za rad prijavljuje na obvezno mirovinsko osiguranje i obvezno zdravstveno osiguranje te koja do dana početka osiguranja nema evidentiran staž u mirovinskom osiguranju, osim po osnovi roditelja koji obavlja roditeljske dužnosti, niti je staž mirovinskog osiguranja ostvario kod inozemnog nositelja obveznoga mirovinskog osiguranja, osim fizičke osobe koja se smatra mladom osobom. Ovim promjenama predviđa se omogućavanje korištenja ovoga instituta i osobama koje su ostvarile staž osiguranja temeljem plaćenih doprinosa po osnovi drugog dohotka do osam dana.

Rok dospijeca za naplatu doprinosa po osnovi rada za poslodavca koji nema sjedište niti poslovne jedinice u Republici Hrvatskoj, po osnovi rada u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu strane države, u međunarodnoj organizaciji ili u predstavništvu ili organizaciji koja na teritoriju Republike Hrvatske ima diplomatski imunitet, te po osnovi ostvarenog primitka od kojega se utvrđuje drugi dohodak, a isti je ostvaren izravno iz inozemstva ili od fizičke osobe koja nije poslovni subjekt sada jest osam dana od dana kada je primitak ostvaren. Ovim Prijedlogom zakona predlaže se produženje roka s osam na trideset dana kako bi se olakšalo ispunjavanje zakonskih obveza građanima, odnosno poslodavaca sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije koji nemaju sjedište niti podružnicu u Republici Hrvatskoj, odnosno diplomatskim ili konzularnim predstavništvima strane države.

Prema sadašnjem zakonskom rješenju osobe u radnom odnosu koje su istovremeno kod poslodavca članovi uprave trgovačkog društva ili izvršni direktor trgovačkog društva ili izvršni upravitelji zadruge nemaju propisanu visinu osnovice za obračun doprinosa, već se na njih kao i za radnike koji nisu u upravljačkim strukturama društva ili zadruge primjenjuju odredbe Zakona o minimalnoj plaći (Narodne novine, broj 39/13). Takvo rješenje je proizvelo nejednakost između vlasnika obrta i direktora u društvu koji ima sklopljen ugovor o radu s društvom u kojem je direktor iz razloga što je osnovica za obračun doprinosa za obrtnika u 2016. godini 5.224,05 kuna, a najniža osnovica za direktora je samo 3.120,00 kuna. Ovim Prijedlogom zakona predlaže se izjednačavanje obveze na način da će mjesečna osnovica za navedene kategorije osiguranika biti propisana u visini osnovice propisane za osiguranike po osnovi obrta koji utvrđuju dohodak na temelju poslovnih knjiga ako se ne isplaćuje plaća ili se isplaćuje plaća niža od propisane osnovice.

Sadašnjim zakonskim rješenjem, između ostaloga, propisana je iznimka od obveze doprinosa prema sljedećim vrstama primitaka:

1. naknadama za isporučeno autorsko pravo i/ili srodna prava,
2. naknadama za isporučeno umjetničko djelo,
3. primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak isplaćen umirovljeniku.

Tablica 1. Prikaz opterećenosti drugog dohotka prema sadašnjem zakonskom rješenju

Opis	Primitak po osnovi drugog dohotka - općenito	Primitak po osnovi drugog dohotka koji ostvaruju umirovljenici	Primitak po osnovi drugog dohotka - autorska naknada	Primitak po osnovi drugog dohotka - naknada umjetniku
Primitak	173,61 kn	138,90 kn	124,38 kn	114,42 kn
Paušalni izdatak u %			30%	55%
Osnovica za utvrđivanje doprinosa	173,61 kn			

Opis	Primitak po osnovi drugog dohotka - općenito	Primitak po osnovi drugog dohotka koji ostvaruju umirovljenici	Primitak po osnovi drugog dohotka - autorska naknada	Primitak po osnovi drugog dohotka - naknada umjetniku
Doprinos za mirovinsko I. stup ¹	26,04 kn			
Doprinos za mirovinsko II. stup ²	8,68 kn			
Izdatak za doprinose iz osnovice	34,72 kn			
Paušalni izdatak - iznos			37,31 kn	62,93 kn
Dohodak/Porezna osnovica	138,89 kn	138,90 kn	87,07 kn	51,49 kn
Porez na dohodak - stopa 25%	34,72 kn	34,73 kn	21,77 kn	12,87 kn
Prerez - stopa 12%	4,17 kn	4,17 kn	2,61 kn	1,54 kn
Ukupno porez i prerez	38,89 kn	38,89 kn	24,38 kn	14,42 kn
Neto primitak	100,00 kn	100,00 kn	100,00 kn	100,00 kn
Doprinos za zdravstveno ³	26,04 kn			
Ukupni trošak isplatitelja	199,65 kn	138,90 kn	124,38 kn	114,42 kn
Faktor ukupnog troška u odnosu na neto isplatu	2,00	1,39	1,24	1,14

Iz navedenog prikaza vidljivo je da je, sukladno sadašnjem zakonskom rješenju na 100 kuna isplaćenog neto primitka opterećenost drugog dohotka javnim davanjima 100% (na jednu kunu isplaćenog drugog dohotka obračunavaju se javna davanja od 1 kune), opterećenost drugog dohotka koji se isplaćuje umirovljeniku 39% (na jednu kunu isplaćenog drugog dohotka umirovljeniku obračunavaju se javna davanja od 39 lipa), opterećenost drugog dohotka - autorskog honorara 24% (na jednu kunu isplaćenog autorskog honorara obračunavaju se javna davanja od 24 lipe) i opterećenost naknade umjetnika 14% (na jednu kunu isplaćene naknade umjetniku obračunavaju se javna davanja od 14 lipa).

Kako bi se postiglo ujednačenje obveze i pravedniji raspored tereta doprinosa ovim Prijedlogom zakona ukidaju se iznimke od obveze doprinosa prema autorskim i umjetničkim naknadama s obzirom da ne postoji niti jedan stručan ili znanstveni razlog za navedena izuzeća. Navedena izuzeća, s druge strane proizvela su nepravednost i preveliki nesrazmjer troška javnih davanja između navedenih primitaka i drugih oblika drugog dohotka koji su podložni obvezi doprinosa. Ukidanjem iznimaka od plaćanja doprinosa umirovljenicima spriječit će se porezna evazija i ukinuti neopravdana prednost umirovljenika na tržištu povremenog rada, u odnosu na druge radnike iz razloga što je u ovome trenutku rad umirovljenika konkurentniji u odnosu na druge sudionike na tržištu povremenog rada.

Proširenjem kruga osoba/primitaka koji podliježu doprinosima stječu se uvjeti za smanjenje stope doprinosa prema drugom dohotku, pa se tako predlaže smanjenje stope doprinosa za mirovinsko osiguranje temeljem generacijske solidarnosti sa 20% odnosno 15%,

¹ Doprinos za mirovinsko osiguranje temeljem generacijske solidarnosti po stopi od 15%

² Doprinos za mirovinsko osiguranje temeljem individualne kapitalizirane štednje po stopi od 5%

³ Doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje po stopi od 15%

na 10% odnosno 7,5%, stope doprinosa za mirovinsko osiguranje temeljem individualne kapitalizirane štednje sa 5% na 2,5%, te stope doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje sa 15% na 7,5%. Isto smanjenje predlaže se kod utvrđivanja obveze doprinosa temeljem obavljanja druge djelatnosti, uz ukidanje iznimke od obveze doprinosa umirovljenicima koji obavljaju drugu djelatnost, osim umirovljenika koji obavljaju djelatnost domaće radinosti ili sporednog zanimanja i umirovljenika koji obavljaju samostalnu djelatnost poljoprivrede i šumarstva i po toj osnovi plaćaju porez na dohodak u paušalnom iznosu.

Tablica 2. Prikaz opterećenosti drugog dohotka prema prijedlogu

Opis	Primitak po osnovi drugog dohotka - općenito	Primitci po osnovi drugog dohotka koji ostvaruju umirovljenici	Primitak po osnovi drugog dohotka - autorska naknada	Primitak po osnovi drugog dohotka - naknada umjetniku
Primitak	173,61 kn	138,90 kn	124,38 kn	114,42 kn
Paušalni izdatak u %			30%	55%
Osnovica za utvrđivanje doprinosa	173,61 kn	138,90 kn	87,07 kn	51,49 kn
Doprinos za mirovinsko I. stup ⁴	13,02 kn	13,89 kn	6,53 kn	3,86 kn
Doprinos za mirovinsko II. stup ⁵	4,34 kn	0,00 kn	2,18 kn	1,29 kn
Izdatak za doprinose iz osnovice	17,36 kn	13,89 kn	8,71 kn	5,15 kn
Paušalni izdatak - iznos			37,31 kn	62,93 kn
Dohodak/Porezna osnovica	156,25 kn	125,01 kn	78,36 kn	46,34 kn
Porez na dohodak - stopa 24%	37,50 kn	30,00 kn	18,81 kn	11,12 kn
Prerez - stopa 12%	4,50 kn	3,60 kn	2,26 kn	1,33 kn
Ukupno porez i prerez	42,00 kn	33,60 kn	21,06 kn	12,46 kn
Neto primitak	114,25 kn	91,41 kn	94,61 kn	96,81 kn
Doprinos za zdravstveno ⁶ - stopa 7,5%	13,02 kn	10,42 kn	6,53 kn	3,86 kn
Ukupni trošak isplatitelja	186,63 kn	149,32 kn	130,91 kn	118,28 kn
Faktor ukupnog troška u odnosu na neto isplatu	1,63	1,63	1,38	1,22

Iz navedenog prikaza vidljivo je osjetno rasterećenje drugog dohotka koji sada podliježe obvezi doprinosa (sa 100% na 63%) i pravedniji raspored tereta doprinosa na ostale kategorije primatelja.

Predloženim zakonskim odredbama također se predviđa pojednostavljenje izvješćivanja o obvezi doprinosa za osiguranike po osnovi učenika i studenata na dodiplomskom studiju za vrijeme praktične nastave i za vrijeme stručne prakse kod poslodavaca i stručnih putovanja i osiguranike po osnovi djece i mladeži sa smetnjama u

⁴ Doprinos za mirovinsko osiguranje temeljem generacijske solidarnosti po stopi od 7,5% odnosno 10% za umirovljenike

⁵ Doprinos za mirovinsko osiguranje temeljem individualne kapitalizirane štednje po stopi od 2,5%, odnosno 0% za umirovljenike

⁶ Doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje

tjelesnom i duševnom razvoju na praktičnoj nastavi ili na obveznom praktičnom radu u pravnoj osobi za osposobljavanje na način da će se propisati obveza ministarstvu nadležnom za obrazovanje da na temelju podataka o broju učenika i studenata, uvažavajući nastavne programe verificirane od strane toga ministarstva, izvještava o dospjelim obvezama za sve obveznike na razini Republike Hrvatske, na godišnjoj razini, uz istovremeno smanjenje obveze doprinosa sa 5% na 1% za mirovinsko osiguranje i smanjenje posebnog doprinosa za zaštitu zdravlja na radu sa 0,5% na 0,1%, za navedenu kategoriju osiguranika.

Osim navedenoga, predložene zakonske odredbe usklađuju se s odredbama Općeg poreznog zakona u pogledu instituta zastare, dodatno se uređuje utvrđivanje obveze doprinosa za osiguranika po osnovi pomorac – član posade broda u međunarodnoj plovidbi i druga nomotehnička usklađenja teksta Zakona. Također, predložene zakonske odredbe usklađuju se s odredbama Zakona o radu (Narodne novine, broj 93/14) i Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca (Narodne novine, br. 86/08, 80/13 i 82/15) na način da prema ostalim primicima koji se isplaćuju uz plaću, a koje poslodavac nije isplatio, a istovremeno je, sukladno odredbama Zakona o radu, obvezan dostaviti radniku obračun iznosa koje je bio dužan isplatiti, obveza doprinosa dospijeva na naplatu istovremeno s dostavom obračuna radniku o dospjelom, a neisplaćenom primitku.

Posljedice koje će donošenjem Zakona proisteći

Provedbom ovoga Zakona doći će do smanjenja prihoda od doprinosa u ukupnom iznosu od oko 38.500.000,00 kuna i to:

Promjena	Financijski učinak
Usklađenje najniže osnovice za obračun doprinosa sa minimalnom plaćom na način da se koeficijent za obračun najniže osnovice za obračun doprinosa poveća sa 0,35 na 0,38.	Povećanje prihoda od doprinosa za mirovinsko osiguranje za oko 11.500.000,00 kuna, a doprinosa za zdravstveno osiguranje za oko 8.500.000,00 kuna na godišnjoj razini.
Ukidanje iznimaka od obveze doprinosa i smanjene obveze doprinosa prema drugom dohotku i drugoj djelatnosti	Temeljem ukidanja izuzetaka i smanjenjem stopa doprinosa prema drugom dohotku došlo bi do smanjenja doprinosa za mirovinsko osiguranje za oko 5.500.000,00 kuna i smanjenje doprinosa za zdravstveno osiguranje za oko 20.000.000,00 kuna. Smanjenjem stopa doprinosa prema drugoj djelatnosti smanjiti će se prihod od doprinosa za mirovinska osiguranja za oko 19.300.000,00 i doprinosa za zdravstveno osiguranje za oko 13.700.000,00 kuna.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O DOPRINOSIMA

Članak 1.

U Zakonu o doprinosima (Narodne novine, br. 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14 i 143/14) u članku 7. stavku 1. točki 24. riječi: „ministra znanosti, obrazovanja i sporta“ zamjenjuju se riječima: „čelnika središnjeg tijela uprave nadležnog za šport;“.

Točka 31. mijenja se i glasi:

„31. osoba koja se prvi put zapošljava jest fizička osoba koju poslodavac, po osnovi ugovora o radu, odnosno ugovora o stručnom osposobljavanju za rad prijavljuje na obvezno mirovinsko osiguranje i obvezno zdravstveno osiguranje te do dana početka osiguranja nema evidentiran staž u mirovinskom osiguranju, odnosno ima evidentiran staž do osam dana (uključujući i osmi dan) po osnovi drugog dohotka, osim po osnovi roditelja koji obavlja roditeljske dužnosti, niti je staž mirovinskog osiguranja ostvario kod inozemnog nositelja obveznoga mirovinskog osiguranja, osim fizičke osobe iz točke 54. ovoga članka;“.

Članak 2.

U članku 13. iza stavka 2. dodaju se novi stavak 3. i stavak 4. koji glase:

„(3) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 1. ovoga članka prema primitku od kojega se utvrđuje drugi dohodak iz članka 9. stavka 1. točke 20. ovoga Zakona i prema utvrđenoj godišnjoj osnovici osobi koja obavlja drugu djelatnosti iz članka 7. točke 6. ovoga Zakona doprinos za mirovinsko osiguranje:

1. za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti obračunava se po stopi od 10%

2. za osobu koja je osiguranik i mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje obračunava se po stopi od 7,5%.

(4) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 2. ovoga članka za osiguranike iz članka 10. stavka 1. točke 1. i 4. ovoga Zakona posebni doprinos za mirovinsko osiguranje za osobe osigurane u određenim okolnostima obračunava se po stopi od 1%.“.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 5.

Članak 3.

U članku 14. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 1. ovoga članka, za osiguranika po osnovi poljoprivrednik iz članka 9. stavka 1. točke 14. ovoga Zakona, za osiguranika po osnovi poljoprivrednik upisan u upisnik kao nositelj ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva iz članka 9. stavka 1. točke 14.a ovoga Zakona, za osiguranika po osnovi svećenik i drugi vjerski službenici vjerske zajednice iz članka 9. stavka 1. točke 16. ovoga Zakona, prema primitku od kojega se utvrđuje drugi dohodak iz članka 9. stavka 1. točke 20. ovoga Zakona i prema utvrđenoj godišnjoj osnovici osobi koja obavlja drugu djelatnosti iz članka 7. točke 6. ovoga Zakona doprinos za zdravstveno osiguranje obračunava se po stopi od 7,5%.“.

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„(4) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 4.2. ovoga članka za osiguranike iz članka 10. stavka 1. točke 1. i 4. ovoga Zakona posebni doprinos za zaštitu zdravlja na radu obračunava se po stopi od 0,1%.“.

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Članak 4.

U članku 17. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Iznimno od stavka 1. točke 1. ovoga članka prema primitku od kojega se utvrđuje drugi dohodak iz članka 9. stavka 1. točke 20. ovoga Zakona i prema utvrđenoj godišnjoj osnovici osobi koja obavlja drugu djelatnosti iz članka 7. točke 6. ovoga Zakona doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje obračunava se po stopi od 2,5%.“.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 5.

U članku 21. stavku 2. na kraju rečenice točka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „odnosno za rad u punom radnom vremenu osiguraniku koji je istovremeno kod poslodavca član uprave trgovačkog društva ili izvršni direktor trgovačkog društva ili upravitelj zadruga ne može biti niža od umnoška iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,65.“.

Članak 6.

U članku 24. stavku 3. riječi: „do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje, odnosno korištenje prava, a najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec“ zamjenjuju se riječima: „do 15. dana u mjesecu koji slijedi iza mjeseca u kojem je izvršeno davanje, odnosno korišteno pravo, odnosno mjeseca za koji se odnosi primitak u naravi, ako pravo nije korišteno“.

Članak 7.

U članku 24.a stavku 1. iza riječi: „poslodavac iz članka 19.a ovoga Zakona“ dodaju se riječi: „odnosno poslodavac diplomatsko ili konzularno predstavništvu strane države, međunarodna organizacija ili predstavništvo ili organizacija koja na teritoriju Republike Hrvatske ima diplomatski imunitet“, a riječi: „osam dana“ zamjenjuju se riječima: „trideset dana“.

Stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. koji postaje stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Iznimno od odredbe članka 24. stavka 3. ovoga Zakona doprinosi obračunani prema plaći ili dijelu plaće koju poslodavac iz članka 19.a ovoga Zakona odnosno poslodavac diplomatsko ili konzularno predstavništvu strane države, međunarodna organizacija ili predstavništvo ili organizacija koja na teritoriju Republike Hrvatske ima diplomatski imunitet daje u naravi ili u korištenju prava dospijevaju na naplatu do zadnjeg dana u mjesecu koji slijedi iza mjeseca u

kojem je izvršeno davanje, odnosno korišteno pravo, odnosno mjeseca za koji se odnosi primitak u naravi, ako pravo nije korišteno.“.

Članak 8.

U članku 25. stavku 2. riječi: „do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje ili korištenje“ zamjenjuju se riječima: „do 15. dana u mjesecu koji slijedi iza mjeseca u kojem je izvršeno davanje, odnosno korišteno pravo“.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, ako poslodavac na dan dospelosti ostalog primitka primitak nije isplatio, a istovremeno je, sukladno odredbama Zakona o radu, obvezan dostaviti radniku obračun iznosa koje je bio dužan isplatiti, doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu istovremeno s dostavom obračuna radniku o dospelom, a neisplaćenom primitku.“.

Članak 9.

U članku 25.a stavku 1. iza riječi: „poslodavac iz članka 19.a ovoga Zakona“ dodaju se riječi: „odnosno poslodavac diplomatsko ili konzularno predstavništvo strane države, međunarodna organizacija ili predstavništvo ili organizacija koja na teritoriju Republike Hrvatske ima diplomatski imunitet“, a riječi: „osam dana“ zamjenjuju se riječima: „trideset dana“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Iznimno od odredbe članka 25. stavka 2. ovoga Zakona doprinosi obračunani prema ostalim primicima koje poslodavac iz članka 19.a ovoga Zakona odnosno poslodavac diplomatsko ili konzularno predstavništvo strane države, međunarodna organizacija ili predstavništvo ili organizacija koja na teritoriju Republike Hrvatske ima diplomatski imunitet daje u naravi ili u korištenju prava dospijevaju na naplatu do zadnjeg dana u mjesecu koji slijedi iza mjeseca u kojem je izvršeno davanje, odnosno korišteno pravo.“.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, ako poslodavac na dan dospelosti ostalog primitka primitak nije isplatio, a istovremeno je, sukladno odredbama Zakona o radu, obvezan dostaviti radniku obračun iznosa koje je bio dužan isplatiti, doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu istovremeno s dostavom obračuna radniku o dospelom, a neisplaćenom primitku.“.

Članak 10.

U članku 32. stavku 3. riječi: „do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje, odnosno korištenje prava, a najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec“ zamjenjuju se riječima: „do 15. dana u mjesecu koji slijedi iza mjeseca u kojem je izvršeno davanje, odnosno korišteno pravo, odnosno mjeseca za koji se odnosi primitak u naravi, ako pravo nije korišteno“.

Članak 11.

U članku 33. stavku 2. riječi: „do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje ili korištenje“ zamjenjuju se riječima: „do 15. dana u mjesecu koji slijedi iza mjeseca u kojem je izvršeno davanje, odnosno korišteno pravo“.

Iza stavka 2. dodaje se stavak 3. koji glasi:

„(3) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka, ako poslodavac na dan dospelosti ostalog primitka primitak nije isplatio, a istovremeno je, sukladno odredbama Zakona o radu, obvezan dostaviti radniku obračun iznosa koje je bio dužan isplatiti, doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu istovremeno s nastankom obveze dostave obračuna radniku o dospelom, a neisplaćenom primitku.“

Članak 12.

U članku 37. stavku 2. na kraju rečenice točka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi: „odnosno za rad u punom radnom vremenu osiguraniku koji je istovremeno kod poslodavca član uprave trgovačkog društva ili izvršni direktor trgovačkog društva ili upravitelj zadruge ne može biti niža od umnoška iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,65 uvećano za 20% .“.

Članak 13.

U članku 40. stavku 3. riječi: „do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje, odnosno korištenje prava, a najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec“ zamjenjuju se riječima: „do 15. dana u mjesecu koji slijedi iza mjeseca u kojem je izvršeno davanje, odnosno korišteno pravo, odnosno mjeseca za koji se odnosi primitak u naravi, ako pravo nije korišteno“.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Prema ostalim primicima koji se daju u naravi ili u korištenju prava doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu koji slijedi iza mjeseca u kojem je izvršeno davanje, odnosno korišteno pravo.“

Iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„(6) Iznimno od stavaka 4. i 5. ovoga članka, ako poslodavac na dan dospelosti ostalog primitka primitak nije isplatio, a istovremeno je, sukladno odredbama Zakona o radu, obvezan dostaviti radniku obračun iznosa koje je bio dužan isplatiti, doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu istovremeno s dostavom obračuna radniku o dospelom, a neisplaćenom primitku.“

Članak 14.

Članak 62. mijenja se i glasi:

„Doprinosi iz članka 61. ovoga Zakona dospijevaju na naplatu danom izvršnosti rešenja iz članka 239.a stavka 1. točke 1. ovoga Zakona.“

Članak 15.

U članku 115. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, prema primitku iz članka 112. ovoga Zakona doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu u roku od trideset dana od dana kada je primitak ostvaren, a prema primitku koji se daje u naravi ili u pravu doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do zadnjeg dana u mjesecu koji slijedi iza mjeseca u kojem je izvršeno davanje, odnosno korišteno pravo.“.

Članak 16.

U članku 163. stavku 1. točka 1. mijenja se i glasi:

„1. za osiguranike po osnovi učenika i studenata na dodiplomskom studiju za vrijeme praktične nastave i za vrijeme stručne prakse kod poslodavaca i stručnih putovanja (članak 10. stavak 1. točka 2.) te za osiguranike po osnovi djece i mladeži sa smetnjama u tjelesnom i duševnom razvoju na praktičnoj nastavi ili na obveznom praktičnom radu u pravnoj osobi za osposobljavanje (članak 10. stavak 1. točka 4.), obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa jest Republika Hrvatska putem ministarstva nadležnog za obrazovanje;“.

Članak 17.

U članku 166. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi:

„(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka za osiguranike iz članka 163. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 31. siječnja za prethodnu godinu.“.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Dosadašnji stavak 3. koji postaje stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) O vrsti i ukupnom iznosu obveze doprinosa, ukupnoj osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, godini na koju se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi za osiguranike iz članka 163. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, ministarstvo mjerodavno za obrazovanje sastavlja obračunsku ispravu za izvještajnu godinu, te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija pravilnikom.“.

Članak 18.

U članku 209. stavku 1. točke 1., 2. i 15. brišu se, a dosadašnje točke od 3. do 14. postaju točke od 1. do 12. te dosadašnja točka 16. postaje točka 13.

Stavci 4. i 5. brišu se.

Članak 19.

U članku 212. stavci 3. i 4. mijenjaju se i glase:

„(3) Umirovljenik koji obavlja drugu djelatnost iz članka 7. točke 6. ovoga Zakona, i prema toj djelatnosti plaća paušalni porez na dohodak, uz uvjet da je u skladu sa Zakonom o mirovinskom osiguranju, zadržao status umirovljenika i tijekom razdoblja u kojemu obavlja tu djelatnost, nije obveznik doprinosa prema iznosu paušalnog dohotka ostvarenog od obavljanja druge djelatnosti.“.

„(4) Umirovljenikom iz stavka 3. ovoga članka ne smatra se korisnik obiteljske mirovine u svojstvu djeteta, prema članku 69. stavku 1. Zakona o mirovinskom osiguranju.“.

Članak 20.

U članku 217. stavku 2. riječi: „točke 3.“ zamjenjuju se riječima: „točke 2.“.

U stavku 3. riječi: „točke 1. i 2.“ zamjenjuju se riječima: „točke 1.“.

Članak 21.

Članak 229. mijenja se i glasi:

“Na postupke utvrđivanja zastare prava na utvrđivanje doprinosa i prava na naplatu doprinosa koji nisu uređeni odredbama ovoga Zakona primjenjuju se odredbe Općega poreznog zakona.“.

Članak 22.

Članak 230. briše se.

Članak 23.

Članak 231. mijenja se i glasi:

„Radi utvrđivanja zastare prava na naplatu ili zastare prava na povrat doprinosa koji se odnosi na saldo doprinosa, zavod od kojega je Porezna uprava preuzela podatak o iznosu salda doprinosa i Središnji registar osiguranika obvezni su Poreznoj upravi, na njezin zahtjev, u roku od 60 dana dostaviti potrebne podatke i dokumentaciju.“.

Članak 24.

Članak 232. briše se.

Članak 25.

Članak 233. stavak 2. briše se.

Članak 26.

U članku 234. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Zahtjev za naknadnu uplatu doprinosa otpisanih zbog zastare prava na naplatu osiguranik može podnijeti do isteka pet godina od dana kada je rješenje o utvrđivanju zastare prava na naplatu postalo pravomoćno.“.

Članak 27.

U članku 237. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Zahtjev za naknadnu uplatu doprinosa otpisanih zbog nenaplativosti zastare prava na naplatu osiguranik može podnijeti do isteka pet godina od dana kada je utvrđena nenaplativost doprinosa.“.

Članak 28.

U članku 239.a stavak 6. mijenja se i glasi:

„(6) Do izvršnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka u vezi sa stavkom 3. ovoga članka za osiguranika po osnovi pomorac – član posade broda u međunarodnoj plovidbi Porezna uprava evidentira iznose predujmova za svaku vrstu doprinosa u iznosu – umnošku iznosa mjesečne osnovice koju propisuje ministar nadležan za pomorstvo, sukladno posebnom propisu, te propisane stope za obračun doprinosa.“

Članak 29.

U Zakonu o doprinosima (Narodne novine, br. 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14 i 143/14) u cijelom tekstu broj: „0,35“ zamjenjuje se brojem: „0,38“, a riječi: „sport“, „sportaš“ i „sportski“ zamjenjuju se riječima: „šport“, „športaš“ i „športski“, u odgovarajućem broju i padežu.

Članak 30.

Postupci utvrđivanja zastare započeti po zahtjevu obveznika doprinosa, a prema odredbama Zakona o doprinosima (Narodne novine, br. 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14 i 143/14) dovršit će se sukladno odredbama toga Zakona, osim ako su odredbe ovoga Zakona i odredbe Općeg poreznog zakona povoljnije za obveznika doprinosa.

Članak 31.

(1) Ministar financija uskladit će propise donesene radi provedbe Zakona o doprinosima (Narodne novine, br. 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14 i 143/14) s odredbama ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Iznimno od odredbe članka 254. stavka 1. Zakona o doprinosima (Narodne novine, br. 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14 i 143/14) Naredbu o iznosima osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2017. godinu ministar financija donijet će u roku od osam dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 32.

Ministarstvo financija će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti naknadnu procjenu učinaka ovoga Zakona i o tome izvijestiti Vladu Republike Hrvatske.

Članak 33.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2017. godine.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim člankom omogućuje se korištenja prava na oslobođenje od obveze doprinosa na osnovicu za osobe koje se prvi puta zapošljavaju i ako imaju do osam dana staža po osnovi drugog dohotka te se tekst Zakona terminološki se usklađuje s odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine, broj 93/16).

Uz članak 2.

Ovim člankom snižava se opća stopa doprinosa za mirovinsko osiguranje za primitke po osnovi drugog dohotka i za utvrđenu godišnju osnovicu osobi koja obavlja drugu djelatnost, te se snižava stopa posebnog doprinosa za mirovinsko osiguranje za osobe osigurane u određenim okolnostima za osiguranike po osnovi učenika i studenata na dodiplomskom studiju za vrijeme praktične nastave i za vrijeme stručne prakse kod poslodavaca i stručnih putovanja i za osiguranike po osnovi djece i mladeži sa smetnjama u tjelesnom i duševnom razvoju na praktičnoj nastavi ili na obveznom praktičnom radu u pravnoj osobi za osposobljavanje.

Uz članak 3.

Ovim člankom snižava se opća stopa doprinosa za zdravstveno osiguranje za primitke po osnovi drugog dohotka i za utvrđenu godišnju osnovicu osobi koja obavlja drugu djelatnost, te se snižava stopa doprinosa za zaštitu zdravlja na radu za osiguranike po osnovi učenika i studenata na dodiplomskom studiju za vrijeme praktične nastave i za vrijeme stručne prakse kod poslodavaca i stručnih putovanja i za osiguranike po osnovi djece i mladeži sa smetnjama u tjelesnom i duševnom razvoju na praktičnoj nastavi ili na obveznom praktičnom radu u pravnoj osobi za osposobljavanje.

Uz članak 4.

Ovim člankom snižava se opća stopa doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za primitke po osnovi drugog dohotka i za utvrđenu godišnju osnovicu osobi koja obavlja drugu djelatnost.

Uz članak 5.

Ovim člankom propisuje se da mjesečna osnovica za obračun doprinosa članovima uprave trgovačkih društava, izvršnim direktorima i upraviteljima zadruga osiguranima po osnovi radnog odnosa ne može biti niža od osnovice propisane za osiguranike po osnovi obrta koji od djelatnosti utvrđuju dohodak na temelju poslovnih knjiga.

Uz članak 6.

Ovim člankom produžuje se dospijeće obveze doprinosa po osnovi plaće isplaćene u naravi odnosno korištenja prava za osiguranika po osnovi radnog odnosa.

Uz članak 7.

Ovim člankom produžuje se rok dospijeća obveze doprinosa za plaću što ju isplaćuju poslodavci s registriranim sjedištem ili mjestom poslovanja u drugoj državi članici prema

kojemu se, sukladno propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, primjenjuje zakonodavstvo Republike Hrvatske, te poslodavci diplomatska ili konzularna predstavništva strane države, međunarodne organizacije ili predstavništva ili organizacije koje na teritoriju Republike Hrvatske imaju diplomatski imunitet.

Uz članak 8.

Ovim člankom produžuje se dospijeće obveze doprinosa po osnovi ostalih primitaka uz plaću isplaćenih u naravi odnosno korištenja prava za osiguranika po osnovi radnog odnosa te se dospijeće obveze doprinosa po osnovi ostalih primitaka uz plaću usklađuje s odredbama Zakona o radu i Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca.

Uz članak 9.

Ovim člankom produžuje se rok dospijeća obveze doprinosa po osnovi ostalih primitaka uz plaću isplaćenih u naravi odnosno korištenja prava što ih isplaćuju poslodavci s registriranim sjedištem ili mjestom poslovanja u drugoj državi članici prema kojemu se, sukladno propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, primjenjuje zakonodavstvo Republike Hrvatske, te poslodavci diplomatska ili konzularna predstavništva strane države, međunarodne organizacije ili predstavništva ili organizacije koje na teritoriju Republike Hrvatske imaju diplomatski imunitet te se dospijeće obveze doprinosa po osnovi ostalih primitaka uz plaću usklađuje s odredbama Zakona o radu i Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca.

Uz članak 10.

Ovim člankom produžuje se dospijeće obveze doprinosa po osnovi plaće isplaćene u naravi odnosno korištenja prava za osiguranika po osnovi izabranih ili imenovanih osoba.

Uz članak 11.

Ovim člankom produžuje se dospijeće obveze doprinosa po osnovi ostalih primitaka uz plaću koji se daju u naravi odnosno korištenju prava za osiguranika po osnovi izabranih ili imenovanih osoba te se dospijeće obveze doprinosa po osnovi ostalih primitaka uz plaću usklađuje s odredbama Zakona o radu i Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca.

Uz članak 12.

Ovim člankom propisuje se da mjesečna osnovica za obračun doprinosa članovima uprave trgovačkih društava, izvršnim direktorima i upraviteljima zadruga osiguranima po osnovi radnog odnosa – izaslani radnik ne može biti niža od osnovice propisane za osiguranike po osnovi obrta koji od djelatnosti utvrđuju dohodak na temelju poslovnih knjiga uvećana za 20%.

Uz članak 13.

Ovim člankom produžuje se dospijeće obveze doprinosa po osnovi plaće i po osnovi ostalih primitaka uz plaću isplaćenih u naravi odnosno korištenja prava za osiguranika po osnovi radnog odnosa – izaslanih radnika te se dospijeće obveze doprinosa po osnovi ostalih primitaka uz plaću usklađuje s odredbama Zakona o radu i Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca.

Uz članak 14.

Ovim člankom uređuje se evidentiranje predujmova doprinosa tijekom godine za osiguranike po osnovi pomorac – član posade broda u međunarodnoj plovidbi, te dospijeće obveza doprinosa utvrđenih rješenjem Porezne uprave.

Uz članak 15.

Ovim člankom produžuje se dospijeće obveze doprinosa po osnovi drugog dohotka primljenog iz inozemstva ili od fizičke osobe koja nije poslovni subjekt.

Uz članak 16.

Ovim člankom propisuje se da je obveznik obračunavanja doprinosa za osiguranike po osnovi učenika i studenata na dodiplomskom studiju za vrijeme praktične nastave i za vrijeme stručne prakse kod poslodavaca i stručnih putovanja i za osiguranike po osnovi djece i mladeži sa smetnjama u tjelesnom i duševnom razvoju na praktičnoj nastavi ili na obveznom praktičnom radu u pravnoj osobi za osposobljavanje ministarstvo mjerodavno za obrazovanje.

Uz članak 17.

Ovim člankom uređuje se dospijeće obveze doprinosa te izvješćivanje o utvrđenoj obvezi za osiguranike po osnovi učenika i studenata na dodiplomskom studiju za vrijeme praktične nastave i za vrijeme stručne prakse kod poslodavaca i stručnih putovanja i za osiguranike po osnovi djece i mladeži sa smetnjama u tjelesnom i duševnom razvoju na praktičnoj nastavi ili na obveznom praktičnom radu u pravnoj osobi za osposobljavanje.

Uz članak 18.

Ovim člankom brišu se izuzeća od obveze doprinosa po osnovi drugog dohotka za naknade za isporučeno autorsko pravo i/ili srodna prava, za naknade za isporučeno umjetničko djelo te primitak od kojega se utvrđuje drugi dohodak umirovljeniku.

Uz članak 19.

Ovim člankom uređuje se obveza doprinosa po osnovi druge djelatnosti koju obavljaju umirovljenici uz iznimku druge djelatnosti od koje se utvrđuje paušalni dohodak.

Uz članak 20.

Ovim člankom stavci 2. i 3. članka 217. usklađuju se sa stavkom 1. istoga članka.

Uz članke 21. do 27.

Ovim člancima brišu se odredbe o zastari, uređuju se specifične odredbe o zastari, te se ostale odredbe o zastari usklađuju s odredbama Općeg poreznog zakona.

Uz članak 28.

Ovim člankom uređuje se evidentiranje predujmova doprinosa tijekom godine za osiguranike po osnovi pomorac – član posade broda u međunarodnoj plovidbi.

Uz članak 29.

Ovim člankom u cijelom tekst Zakona mijenja se koeficijent najniže mjesečne osnovice s 0,35 na 0,38 radi usklađivanja s minimalnom plaćom te se tekst Zakona terminološki usklađuje s odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (Narodne novine, broj 93/16).

Uz članak 30.

Ovim člankom uređuje se postupanje prema zahtjevima za utvrđivanje zastare koji su podnijeti do stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 31.

Ovim člankom ovlašćuje se ministar financija da uskladi provedbene propise donesene radi provedbe odredaba ovoga Zakona u roku od 60 dana od dana njegova stupanja na snagu.

Uz članak 32.

Ovim člankom propisuje se obveza provedbe naknadne procjene učinaka ovoga Zakona.

Uz članak 33.

Ovim člankom uređuje se stupanje na snagu Zakona.

ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Članak 7.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeća značenja:

1. djelatnost obrta samostalna je djelatnost obrta i s obrtom izjednačene djelatnosti upisana u obrtni registar, sukladno propisima o obrtu, a koja je djelatnost osnovno zanimanje fizičke osobe po kojoj je osnovi obvezno osigurana;
2. djelatnost trgovca pojedinca samostalna je djelatnost upisana u registar trgovačkog suda kao trgovac pojedinac, sukladno propisima o trgovačkim društvima, a koja je djelatnost osnovno zanimanje fizičke osobe po kojoj je osnovi obvezno osigurana;
3. djelatnost slobodnog zanimanja samostalna je djelatnost fizičke osobe koja je po osnovi obavljanja te djelatnosti obvezno osigurana, a ta je djelatnost:
 - 3.1. upisana u registar tijela državne uprave mjerodavnog za izdavanje odobrenja fizičkim osobama za obavljanje profesionalne djelatnosti, sukladno posebnim propisima, ili je
 - 3.2. upisana u registar obveznika poreza na dohodak ili poreza na dobit od obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja na osnovi članstva u strukovnoj udruzi ili strukovnoj komori ili na njezin zahtjev;
4. djelatnost poljoprivrede i šumarstva samostalna je djelatnost fizičke osobe upisana u registar tijela mjerodavnog za poljoprivredu, ili je, na njezin zahtjev, upisana u registar obveznika poreza na dohodak ili poreza na dobit od obavljanja te djelatnosti te je obveznik poreza na dohodak ili poreza na dobit, a koja je djelatnost osnovno zanimanje fizičke osobe po kojoj je osnovi obvezno osigurana;
5. ostale samostalne djelatnosti jesu djelatnosti fizičkih osoba s obilježjem samostalnosti, trajnosti i namjere stvaranja izvora dohotka ili dobiti i po osnovi obavljanja tih djelatnosti upisane su u registar obveznika poreza na dohodak te su po toj osnovi obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit, a nositelju je ta djelatnost osnovno zanimanje i po toj se osnovi, sukladno propisima o obveznim osiguranjima, smatra obvezno osiguranom osobom, a to su:
 - 5.1. djelatnosti za čije obavljanje nije propisano izdavanje odobrenja i registracije,
 - 5.2. djelatnosti osoba koje ostvaruju primitke od kojih se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak, ali su promijenile način utvrđivanja dohotka pa prema tim primicima utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti ili dobit,
 - 5.3. djelatnosti osoba koje ostvaruju primitke od imovine i imovinskih prava od kojih se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od imovine i imovinskih prava, ali su promijenile način utvrđivanja dohotka pa prema tim primicima utvrđuju dohodak od samostalne djelatnosti ili dobit,
 - 5.4. ostale djelatnosti upisane u registar obveznika poreza na dohodak po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti i po osnovi koje su obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit;
6. druga djelatnost je samostalna djelatnost iz točaka 1. do 5. ovoga članka koju nositelj djelatnosti obavlja istodobno uz osiguranje po osnovi radnog odnosa ili po bilo kojoj od osnova obveznih osiguranja. Drugom djelatnošću smatra se i djelatnost samozaposlene osobe prema kojoj se, sukladno propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti, primjenjuje zakonodavstvo Republike Hrvatske, koja se obavlja u drugoj državi članici, ako se ista obavlja istodobno uz radni odnos, odnosno zaposlenje u Republici Hrvatskoj i/ili u drugoj državi članici ili uz neku drugu osnovu osiguranja;

7. doprinos iz osnovice jest doprinos obračunan po odbitku, sadržan je u primitku, odnosno u osnovici prema kojoj je obračunan, obustavlja se od primitka te je obveza osobe koja ostvaruje primitak;
8. doprinos na osnovicu jest doprinos obračunan prema propisanoj osnovici, nije sadržan u primitku odnosno u osnovici prema kojoj je obračunan te je obveza sredstava isplatitelja primitka prema kojemu je obveza utvrđena ili samog osiguranika ili druge osobe kojoj je propisana obveza doprinosa u korist osiguranika;
9. drugi dohodak je primitak ili dio primitka od kojega se, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak. Drugim dohotkom smatra se i primitak po osnovi kojega se, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada kada ga poslodavac isplaćuje ili daje u naravi bivšem radniku ili drugoj osobi umjesto bivšeg radnika, a taj se primitak ne odnosi na naknadu za rad za trajanja radnog odnosa niti je primitak stečen unutar vremena u kojem je postojao radni odnos;
10. država članica jest država članica Europske unije, država članica Europskog gospodarskog prostora i Švicarska konfederacija;
11. inozemstvo jest područje drugih država članica iz točke 10. ovoga članka i trećih država;
12. izabrana ili imenovana osoba jest fizička osoba koja je po osnovi obavljanja dužnosti u predstavničkom ili izvršnom tijelu državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave i jedinice lokalne samouprave, od strane toga tijela, prijavljena na obvezna osiguranja;
13. izaslani radnik jest:
 - 13.1. osoba osigurana po osnovi radnog odnosa koja je od poslodavca izaslana u inozemstvo radi obavljanja poslova za poslodavca, a koja sukladno propisima o obveznim osiguranjima, propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i međudržavnim ugovorima o socijalnom osiguranju za vrijeme rada u inozemstvu ostaje u sustavu obveznih osiguranja Republike Hrvatske te
 - 13.2. osoba osigurana po osnovi radnog odnosa koja je od poslodavca upućena u inozemstvo radi obavljanja dužnosti u diplomatskoj misiji ili konzularnom uredu Republike Hrvatske i
 - 13.3. osoba koja je od inozemnog poslodavca izaslana na rad u tuzemno društvo, a sukladno odredbama propisa Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i odredbama međudržavnih ugovora o socijalnom osiguranju ima uređen status u osiguranju države poslodavca;
14. osnovica za obračun doprinosa iznos je, općenito, prema kojemu se obračunavaju iznosi doprinosa za određeno razdoblje u osiguranju;
15. godišnja osnovica iznos je prema kojemu se obračunavaju iznosi doprinosa za određenu godinu po osnovi obavljanja druge djelatnosti;
16. mjesečna osnovica propisani je iznos prema kojemu je obveza obračunati i uplatiti doprinose, ovisno o osnovi osiguranja, za jedan mjesec staža u mirovinskom osiguranju i za prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja te zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu za određeni mjesec proveden u tim osiguranjima s punim radnim vremenom;
17. najniža mjesečna osnovica najniži je iznos prema kojemu je obveza obračunati i uplatiti doprinose za jedan mjesec staža u mirovinskom osiguranju te za prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja, zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu i osiguranja u slučaju nezaposlenosti za određeni mjesec proveden u tim osiguranjima s punim radnim vremenom;
18. najviša mjesečna osnovica najviši je iznos do kojega je obveza obračunati i uplatiti doprinose za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i za mirovinsko

osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje kada je osnovica za obračun doprinosa plaća, osim poduzetničke plaće;

19. najviša godišnja osnovica najviši je iznos do kojega je obveza uplatiti doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti prema svim osnovama za jednu godinu;

20. mirovanje obveze doprinosa jest pravo obveznika doprinosa prema kojemu taj obveznik nema obvezu doprinosa u dijelu koji se odnosi na razdoblje, odnosno mjesec ili na dio mjeseca za koji ostvaruje pravo na naknadu plaće prema posebnom propisu, a na teret nositelja obveznih osiguranja odnosno državnog proračuna kao i u slučajevima korištenja prava na privremenu nesposobnost za rad bez prava na naknadu plaće u skladu s propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju;

21. mirovina je primitak koji se fizičkoj osobi – umirovljeniku isplaćuje po osnovi prava iz obveznog mirovinskog osiguranja Republike Hrvatske, osim invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti koja se isplaćuje umirovljenicima obvezno osiguranim po osnovi radnog odnosa ili obavljanja samostalne djelatnosti;

22. naknada njegovatelju primitak je što ga isplatitelj naknade, prema posebnom propisu, isplaćuje osobi koja pruža pomoć i njegu HRVI iz Domovinskog rata, a ukupan iznos naknade (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos koji se isplaćuje toj osobi;

23. naknada plaće primitak je koji je isplaćen ili je trebao biti isplaćen osiguraniku kao pravo po osnovi obveznih osiguranja ili pravo prema posebnom propisu;

24. naknada sportskom sucu i delegatu primitak je od kojega se, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak, a isplaćuje se kao naknada za sudjelovanje na natjecanjima amaterskih sportskih klubova koja se održavaju u skladu s aktom o sustavu natjecanja određenoga nacionalnoga sportskog saveza, na natjecanjima učeničkih i studentskih sportskih klubova te na međunarodnim natjecanjima tih klubova koja se, u skladu s propisima o sportu, održavaju u Republici Hrvatskoj te prema kriterijima uređenima propisom koji donosi ministar financija na prijedlog ministra znanosti, obrazovanja i sporta;

25. naknada za autorsko pravo ili srodna prava jest primitak od kojega se, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak i predujam poreza na dohodak obračunava po odbitku;

26. naknada za umjetničko djelo jest primitak od kojega se, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje drugi dohodak i predujam poreza na dohodak obračunava po odbitku;

27. nezaposlena osoba je osoba koja se kao nezaposlena vodi u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, sukladno propisima o zapošljavanju;

28. nositelji obveznih osiguranja jesu javne ustanove – zavodi koji obavljaju poslove obveznih osiguranja u skladu s propisima o obveznim osiguranjima;

29. njegovatelj je fizička osoba koja pruža pomoć i njegu HRVI iz Domovinskog rata u skladu s posebnim propisom po kojoj je osnovi i osigurana;

30. obračunska isprava je pisani dokument koji je dužan sastaviti obveznik obračunavanja doprinosa prije sastavljanja obračunske prijave (izvješća) te sadrži podatke o osiguraniku, vrsti i iznosu osnovice za obračun doprinosa, vrsti i iznosu obveze doprinosa i razdoblju na koje se osnovica i doprinosi odnose i druge podatke bitne za sastavljanje obračunske prijave;

31. osoba koja se prvi put zapošljava jest fizička osoba koju poslodavac, po osnovi ugovora o radu, odnosno ugovora o stručnom osposobljavanju za rad prijavljuje na obvezno mirovinsko osiguranje i obvezno zdravstveno osiguranje te do dana početka osiguranja nema evidentiran

staž u mirovinskom osiguranju, osim po osnovi roditelja koji obavlja roditeljske dužnosti, niti je staž mirovinskog osiguranja ostvario kod inozemnog nositelja obveznoga mirovinskog osiguranja, osim fizičke osobe iz točke 54. ovoga članka;

32. osoba kojoj je oduzeta sloboda jest fizička osoba s prebivalištem, odnosno odobrenim stalnim boravkom u Republici Hrvatskoj kojoj je odlukom nadležnog suda oduzeta sloboda i nalazi se u ustrojstvenim jedinicama Ministarstva pravosuđa;

33. plaća je primitak što ga poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca te predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe isplaćuje ili daje u naravi ili ga je bio dužan isplatiti radniku, odnosno osiguraniku po osnovi radnog odnosa ili izabranoj ili imenovanoj osobi za rad u određenom mjesecu prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, a od tog se primitka, prema propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada. Ukupan iznos primitka (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos;

34. ostali primici jesu primici što ih poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca te predstavničko tijelo ili izvršno tijelo državne vlasti, jedinice područne (regionalne) samouprave ili jedinice lokalne samouprave u kojoj osiguranik obavlja dužnost izabrane ili imenovane osobe, osim plaće, isplaćuje ili daje u naravi ili ih je bio dužan isplatiti radniku, odnosno osiguraniku po osnovi radnog odnosa ili izabranoj ili imenovanoj osobi za rad u određenom mjesecu ili godini ili općenito vezano uz radni odnos prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, a od tih se primitaka, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada. Ukupan iznos primitka (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos;

35. poduzetnička plaća jest primitak što ga sebi za određeni mjesec isplaćuje osiguranik po osnovi samostalnih djelatnosti iz točaka 1. do 6. ovoga članka koji od tih djelatnosti utvrđuje dobit, od kojega se primitka, sukladno propisima o porezu na dohodak, utvrđuje dohodak od nesamostalnog rada. Ukupan iznos primitka (bruto) sadrži iznose doprinosa iz osnovice te iznose poreza i prireza porezu na dohodak i neto iznos;

36. poslodavac je poslovni subjekt za kojega radnik u radnom odnosu, u skladu s propisima o radu i drugim propisima koji uređuju radne odnose, obavlja određene poslove, te:

36.1. inozemna organizacija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koja ne uživa diplomatski imunitet (strano predstavništvo, podružnica, međunarodna organizacija i ustanova),

36.2. inozemna fizička osoba koja za svoje osobne potrebe zapošljava druge fizičke osobe,

36.3. diplomatska misija i konzularni ured strane države te međunarodna organizacija ili predstavništvo sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koji uživaju diplomatski imunitet i

36.4. diplomatski predstavnik – konzul u Republici Hrvatskoj koji za svoje osobne potrebe zapošljava hrvatske državljane;

37. poslovni subjekti su pravne osobe i tijela državne i javne uprave, tijela jedinica lokalne samouprave, jedinica područne (regionalne) samouprave te fizičke osobe i skupine osoba koje nemaju svojstvo pravne osobe ako su poslodavci ili ako isplaćuju primitke za koje je ovim Zakonom propisana obveza doprinosa;

38. preuzimatelj obveze poslovni je subjekt koji preuzme obvezu plaćanja doprinosa umjesto obveznika doprinosa. Preuzimatelj obveze doprinosa je i osiguranik po osnovi rada kod poslodavca s registriranim sjedištem ili mjestom poslovanja u drugoj državi članici koji je od tog poslodavca preuzeo obvezu doprinosa;

39. prosječna plaća je prosječni iznos mjesečne plaće (bruto) isplaćene po jednom zaposlenom kod pravnih osoba u Republici Hrvatskoj u razdoblju siječanj – kolovoz tekuće godine, koju objavljuje Državni zavod za statistiku. Sastoji se od iznosa doprinosa koji se obračunavaju iz osnovice te od iznosa poreza i prireza porezu na dohodak i od neto iznosa, a služi za izračun mjesečnih osnovica i najniže mjesečne osnovice, najviše mjesečne osnovice, najviše godišnje osnovice i godišnje osnovice za obračun doprinosa za razdoblje u obveznom osiguranju u godini koja slijedi iza godine na koju se prosječna plaća odnosi;
40. prosječna neto plaća je prosječni iznos mjesečne neto plaće isplaćene po jednom zaposlenom kod pravnih osoba u Republici Hrvatskoj za razdoblje siječanj – kolovoz tekuće godine, koju objavljuje Državni zavod za statistiku i služi za utvrđivanje obveze doprinosa za razdoblje u osiguranju godine koja slijedi iza godine na koju se prosječna neto plaća odnosi;
41. puno radno vrijeme jest najviše dopušteno radno vrijeme od 40 sati tjedno, osim ako zakonom, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca ili ugovorom o radu nije određeno puno radno vrijeme ili skraćeno radno vrijeme u trajanju kraćem od 40 sati tjedno;
42. nepuno radno vrijeme jest ugovoreno radno vrijeme u trajanju kraćem od 40 sati tjedno, odnosno u trajanju kraćem od tjednog radnog vremena uređenog zakonom, kolektivnim ugovorom, sporazumom sklopljenim između radničkog vijeća i poslodavca ili ugovorom o radu;
43. radni odnos jest odnos poslodavca i radnika uređen propisima o radu i drugim propisima o radu koji uređuju odnose poslodavca i radnika, odnosno dužnosnika i službenika ili namještenika;
44. registar obveznika doprinosa posebna je evidencija Porezne uprave o obveznicima doprinosa i o obveznicima koji su dužni sami utvrditi obvezu doprinosa odnosno obračunati iznose doprinosa i o tome izvijestiti Poreznu upravu;
45. roditelj njegovatelj je osoba sa statusom priznatim po osnovi roditelja djeteta kojemu je zbog održavanja kvalitete života potrebno pružanje specifične njege sukladno posebnom propisu;
46. saldo doprinosa iznos je doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti i doprinosa za zdravstveno osiguranje dospelog a neuplaćenog ili više uplaćenog sa stanjem na dan 1. siječnja 2003. što ga je Porezna uprava preuzela od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje i od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, te iznos doprinosa za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje dospelog a neuplaćenog (dug) ili više uplaćenog (preplata) sa stanjem na dan 1. siječnja 2005. godine što ga je Porezna uprava preuzela od Središnjeg registra osiguranika;
47. službeni put u inozemstvo jest boravak osiguranika u inozemstvu po nalogu poslodavca ili isplatitelja primitka od kojeg se utvrđuje drugi dohodak, ili po potrebi samostalne djelatnosti iz točaka 1. do 6. ovoga članka, u trajanju do 30 dana neprekidno;
48. službeni boravak u inozemstvu jest boravak osiguranika u inozemstvu po nalogu poslodavca radi obrazovanja, stručnog usavršavanja ili poslijediplomskog studija odnosno zbog drugih razloga a u tom razdoblju nije prekinut radni odnos niti je prekinuto osiguranje po istoj osnovi, u trajanju duljem od 30 dana neprekidno;
49. umirovljenik je fizička osoba koja je stekla pravo iz obveznoga mirovinskog osiguranja od tuzemnog isplatitelja mirovine ili inozemnog isplatitelja mirovine sukladno propisima Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ili međudržavnim ugovorima o socijalnom osiguranju na starosnu mirovinu ili prijevremenu starosnu mirovinu, obiteljsku mirovinu, privremenu invalidsku mirovinu, invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne

sposobnosti ili invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti pod uvjetom da nije zaposlena ili ne obavlja djelatnost iz točaka 1. do 5. ovoga članka. Korisnik invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti koji je zaposlen ili obavlja djelatnost iz točaka 1. do 5. ovoga članka ne smatra se umirovljenikom u smislu ovoga Zakona;

50. poslodavac koji ne uplaćuje doprinose jest poslodavac:

50.1. koji najkasnije na posljednji dan prethodnog mjeseca Poreznoj upravi nije putem propisanog izvješća za svakog pojedinog osiguranika s osnove radnog odnosa i/ili osiguranika s osnove radnog odnosa – izaslanog radnika kod tog poslodavca dostavio podatak o mjesečnoj obvezi doprinosa dospjeloj u tom mjesecu ili podatak o činjenici da u tom mjesecu ne postoji obveza doprinosa zbog korištenja prava iz socijalnih osiguranja;

50.2. koji je najkasnije na posljednji dan prethodnog mjeseca prikazao isplatu plaće, osim isplate zaostale plaće, i/ili mjesečnu obvezu doprinosa dospjelu u tom mjesecu za osiguranika s osnove radnog odnosa i/ili osiguranika s osnove radnog odnosa – izaslanog radnika u propisanom izvješću, a u službenim evidencijama Porezne uprave, na dan dostave podataka bankama, ima evidentirane dospjele, a neplaćene obveze po pojedinoj brojčanoj oznaci vrste doprinosa za osiguranike s osnove radnog odnosa i/ili osiguranike s osnove radnog odnosa – izaslanog radnika kod tog poslodavca u iznosu ukupne obveze doprinosa iskazane u prethodnom mjesecu na propisanim izvješćima za navedene osiguranike i više;

51. ostali poslodavci jesu poslodavci iz točke 36. ovoga stavka osim poslodavaca iz točke 50. ovoga stavka;

52. banka jest kreditna institucija, osnovana prema zakonu kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, pod kojom se podrazumijeva banka, štedna banka i podružnica strane banke sa sjedištem u Republici Hrvatskoj;

53. ovlaštena agencija jest Financijska agencija (u daljnjem tekstu: Fina);

54. mlada osoba – jest fizička osoba koju poslodavac po osnovi ugovora o radu sklopljenog na neodređeno vrijeme prijavljuje na obvezno mirovinsko osiguranje i obvezno zdravstveno osiguranje te do dana početka osiguranja ima manje od 30 godina života, a do dana sklapanja ugovora o radu nije imala prethodno sklopljen ugovor o radu na neodređeno vrijeme s istim poslodavcem.

Članak 13.

(1) Za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti vrste doprinosa i stope za obračun jesu:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje – koji se:

1.1. za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti obračunava po stopi od 20%

1.2. za osobu koja je osiguranik i mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje obračunava po stopi od 15%

2. posebni doprinos za mirovinsko osiguranje za osobe osigurane u određenim okolnostima – koji se obračunava po stopi od 5%

3. dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staž osiguranja s povećanim trajanjem:

3.1. za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti, i to kada se svakih 12 mjeseci staža osiguranja računa:

3.1.1. kao 14 mjeseci – koji se obračunava po stopi od 4,86%

3.1.2. kao 15 mjeseci – koji se obračunava po stopi od 7,84%

3.1.3. kao 16 mjeseci – koji se obračunava po stopi od 11,28%

3.1.4. kao 18 mjeseci – koji se obračunava po stopi od 17,58%

3.2. za osobu koja je osiguranik i mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, i to kada se svakih 12 mjeseci staža osiguranja računa:

3.2.1. kao 14 mjeseci – koji se obračunava po stopi od 3,61%

3.2.2. kao 15 mjeseci – koji se obračunava po stopi od 5,83%

3.2.3. kao 16 mjeseci – koji se obračunava po stopi od 8,39%

3.2.4. kao 18 mjeseci – koji se obračunava po stopi od 13,07%.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 1. ovoga članka, za osiguranika po osnovi poljoprivrednik upisan u upisnik kao nositelj ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva iz članka 9. stavka 1. točke 14.a ovoga Zakona doprinos za mirovinsko osiguranje:

1. za osobu koja je osiguranik samo mirovinskog osiguranja na temelju generacijske solidarnosti obračunava se po stopi od 10%

2. za osobu koja je osiguranik i mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje obračunava se po stopi od 5%.

(3) Doprinosi za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju generacijske solidarnosti plaćaju se u korist računa državnog proračuna.

Članak 14.

(1) Za obvezno zdravstveno osiguranje vrste doprinosa i stope za obračun jesu:

1. doprinos za zdravstveno osiguranje – koji se obračunava po stopi od 15%

2. posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu – koji se obračunava po stopi od 10%

3. dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje koji se:

3.1. za osiguranika čiji je mjesečni iznos mirovine do iznosa prosječne neto plaće uključujući i iznos prosječne plaće (dalje u tekstu: do iznosa prosječne neto plaće) - obračunava po stopi od 1%,

3.2. za osiguranika čiji je mjesečni iznos mirovine viši od iznosa prosječne neto plaće - obračunava po stopi od 3% i

3.3. za osiguranika po osnovi nezaposlene osobe i za osiguranika po osnovi osobe kojoj je oduzeta sloboda - obračunava po stopi od 5%.

4. doprinosi za zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti, i to:

4.1. doprinos za zaštitu zdravlja na radu – koji se obračunava po stopi od 0,5% i

4.2. posebni doprinos za zaštitu zdravlja na radu – koji se obračunava po stopi od 0,5%.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 1. ovoga članka, za osiguranika po osnovi poljoprivrednik iz članka 9. stavka 1. točke 14. ovoga Zakona, za osiguranika po osnovi poljoprivrednika upisanog u upisnik kao nositelj ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva iz članka 9. stavka 1. točke 14.a ovoga Zakona i za osiguranika po osnovi svećenik i drugi vjerski službenici vjerske zajednice iz članka 9. stavka 1. točke 16. ovoga Zakona doprinos za zdravstveno osiguranje obračunava se po stopi od 7,5%.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 2. ovoga članka, za osiguranu osobu koja boravi u inozemstvu na službenom putu, posebni doprinos za korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu obračunava se po stopi od 20%.

(4) Doprinosi za obvezno zdravstveno osiguranje i zdravstveno osiguranje za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti plaćaju se na način kako je uređeno naredbom o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba, Ministarstva financija i sukladno s odredbama Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Članak 17.

(1) Za obvezno mirovinsko osiguranje za starost na temelju individualne kapitalizirane štednje vrste doprinosa i stope za obračun jesu:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje koji se obračunava po stopi od 5%,

2. dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje za staž osiguranja s povećanim trajanjem, i to kada se svakih 12 mjeseci staža osiguranja računa:

2.1. kao 14 mjeseci – koji se obračunava po stopi od 1,25%

2.2. kao 15 mjeseci – koji se obračunava po stopi od 2,01%

2.3. kao 16 mjeseci – koji se obračunava po stopi od 2,89%

2.4. kao 18 mjeseci – koji se obračunava po stopi od 4,51%.

(2) Doprinosi za obvezno mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje plaćaju se u korist osobnog računa člana obveznog mirovinskog fonda, a putem uplatnog računa Središnjeg registra osiguranika.

Članak 21.

(1) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa jest plaća odnosno primitak od nesamostalnog rada, oporeziv porezom na dohodak, što ga poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca isplaćuje ili daje u naravi ili je bila dužna isplatiti osiguraniku za rad u određenom mjesecu prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu.

(2) Mjesečna osnovica utvrđena prema stavku 1. ovoga članka ne može iznositi manje od najvišeg iznosa što ga je poslodavac ili druga osoba umjesto poslodavca dužna isplatiti osiguraniku prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu odnosno prema drugom aktu koji uređuje obveze poslodavca prema radniku, i ne može za rad u punom radnom vremenu biti niža od najniže mjesečne osnove.

(3) Mjesečnom osnovicom – plaćom smatraju se i novčana naknada i dodatak na plaću što ih poslodavac, za određeni mjesec, isplati pripadniku operativnih snaga zaštite i spašavanja za vrijeme mobilizacije i sudjelovanja u akcijama pružanja pomoći u Republici Hrvatskoj ili izvan teritorija Republike Hrvatske, a koju, sukladno posebnom propisu, refundira od tijela koje je naložilo mobilizaciju ili sudjelovanje u akcijama pružanja pomoći.

Članak 24.

(1) Doprinosi prema plaći obračunavaju se istodobno s obračunom plaće i dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom plaće.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, doprinosi prema plaći ili prema dijelu plaće koja se ne isplati do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec moraju se obračunati i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(3) Ako se plaća ili dio plaće daje u naravi ili u korištenju nekog prava, doprinosi se, prema tako isplaćenoj plaći ili dijelu plaće obračunavaju i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje, odnosno korištenje prava, a najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 24.a

(1) Iznimno od odredbe članka 24. stavka 1. ovoga Zakona doprinosi obračunani prema plaći što je isplaćuje poslodavac iz članka 19.a ovoga Zakona dospijevaju na naplatu u roku od osam dana od dana isplate plaće.

(2) Iznimno od odredbe članka 24. stavka 2. ovoga Zakona doprinosi obračunani prema plaći ili dijelu plaće koju poslodavac iz članka 19.a ovoga Zakona nije isplatio do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec dospijevaju na naplatu u roku od osam dana od posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(3) Iznimno od odredbe članka 24. stavka 3. ovoga Zakona doprinosi obračunani prema plaći ili dijelu plaće koju poslodavac iz članka 19.a ovoga Zakona daje u naravi ili u korištenju prava dospijevaju na naplatu u roku od osam dana od posljednjeg dana mjeseca u kojemu je izvršeno davanje odnosno korištenje prava, ali najkasnije u roku od osam dana od posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 25.

(1) Doprinosi prema ostalim primicima obračunavaju se zajedno s obračunom tih primitaka i dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom ostalih primitaka.

(2) Prema ostalim primicima koji se daju u naravi ili u korištenju nekog prava doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje ili korištenje.

Članak 25.a

(1) Iznimno od odredbe članka 25. stavka 1. ovoga Zakona doprinosi obračunani prema ostalim primicima što ih isplaćuje poslodavac iz članka 19.a ovoga Zakona dospijevaju na naplatu u roku od osam dana od dana isplate tih primitaka.

(2) Iznimno od odredbe članka 25. stavka 2. ovoga Zakona doprinosi obračunani prema ostalim primicima koje poslodavac iz članka 19.a ovoga Zakona daje u naravi ili u korištenju prava dospijevaju na naplatu u roku od osam dana od posljednjeg dana mjeseca u kojemu je izvršeno davanje, odnosno korištenje prava.

Članak 32.

(1) Doprinosi prema plaći obračunavaju se istodobno s obračunom plaće i dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom plaće.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, prema plaći ili prema dijelu plaće koja se ne isplati do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je dospjela isplata plaće.

(3) Ako se plaća ili dio plaće daje u naravi ili u korištenju nekog prava, doprinosi se, prema tako isplaćenju plaći ili dijelu plaće obračunavaju i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje, odnosno korištenje prava, a najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

Članak 33.

(1) Doprinosi prema ostalim primicima obračunavaju se zajedno s obračunom tih primitaka i dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom ostalih primitaka.

(2) Prema ostalim primicima koji se daju u naravi ili u korištenju nekog prava doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje ili korištenje.

Članak 37.

(1) Mjesečna osnovica za obračun doprinosa iznos je što ga utvrđuje poslodavac polazeći od najviše mjesečne plaće koju bi izaslani radnik ostvario za iste, odnosno za slične poslove u Republici Hrvatskoj prema ugovoru o radu, pravilniku o radu, kolektivnom ugovoru ili posebnom propisu, uvećana za 20%.

(2) Mjesečna osnovica prema stavku 1. ovoga članka ne može za rad s punim radnim vremenom biti niža od najniže mjesečne osnovice uvećane za 20%.

(3) O iznosima mjesečnih osnovica za obračun doprinosa za izaslane radnike i za pojedina radna mjesta odnosno poslove i zadaće koje obavlja izaslani radnik poslodavac donosi opći akt sukladno odredbama propisa o radu.

Članak 40.

(1) Doprinosi prema mjesečnoj osnovici obračunavaju se istodobno s obračunom plaće i dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom plaće.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ako se plaća ne isplati do kraja mjeseca za prethodni mjesec, doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(3) Ako se plaća ili dio plaće daje u naravi ili u korištenju nekog prava, doprinosi se, prema tako isplaćenju plaći ili dijelu plaće obračunavaju i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje, odnosno korištenje prava, a najkasnije do posljednjeg dana u mjesecu za prethodni mjesec.

(4) Doprinosi prema ostalim primicima iz članka 38. ovoga Zakona obračunavaju se zajedno s obračunom tih primitaka i dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom ostalih primitaka.

(5) Prema ostalim primicima koji se daju u naravi ili u korištenju prava doprinosi se obračunavaju do posljednjeg dana u mjesecu u kojemu je izvršeno davanje odnosno korištenje i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je izvršeno davanje odnosno korištenje prava.

Članak 62.

Doprinosi iz članka 61. točke 1., 2., 3., 4. i 5. ovoga Zakona dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec, a doprinos iz članka 61. točke 6. ovoga Zakona do 15. dana u mjesecu za prethodno tromjesečje.

Članak 115.

- (1) Doprinosi se obračunavaju s obračunom primitaka i dospijevaju na naplatu istodobno s isplatom primitka.
- (2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, prema primitku iz članka 112. ovoga Zakona doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu u roku od osam dana od dana kada je primitak ostvaren, a prema primitku koji se daje u naravi ili u pravu doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je primitak ostvaren.
- (3) Primitak naplaćen u inozemnoj valuti preračunava se u kunsku vrijednost na način kako je to uređeno propisima o porezu na dohodak.

Članak 163.

Za ostale osobe osiguranje na mirovinsko osiguranje u određenim okolnostima i na zdravstveno osiguranje zaštite zdravlja na radu za slučaj ozljede na radu i profesionalne bolesti (članak 10. stavak 1.) obveznici doprinosa te obveznici obračunavanja i plaćanja jesu:

1. za osiguranike po osnovi učenika i studenata na dodiplomskom studiju za vrijeme praktične nastave i za vrijeme stručne prakse kod poslodavaca i stručnih putovanja (članak 10. stavak 1. točka 2.) te za osiguranike po osnovi djece i mladeži sa smetnjama u tjelesnom i duševnom razvoju na praktičnoj nastavi ili na obveznom praktičnom radu u pravnoj osobi za osposobljavanje (članak 10. stavak 1. točka 4.), obveznik doprinosa i obveznik plaćanja doprinosa jest Republika Hrvatska putem ministarstva mjerodavnog za obrazovanje, a obveznik obračunavanja jest škola i/ili visokoškolska ustanova i/ili druga ustanova koja osiguranika upućuje na praktičnu nastavu ili stručnu praksu, odnosno na stručno putovanje ili obvezan praktični rad;
2. za osiguranike po osnovi nezaposlene osobe za vrijeme stručnog osposobljavanja ili profesionalne rehabilitacije, na koje ih je uputila nadležna služba zapošljavanja (članak 10. stavak 1. točka 3.), obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa jest Hrvatski zavod za zapošljavanje;
3. za ostale osiguranike u određenim okolnostima (članak 10. stavak 1. točke 5. do 15.) obveznik doprinosa te obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa jest tijelo državne uprave ili javna ustanova, druga pravna ili fizička osoba ili drugi poslovni subjekt koji imaju obvezu izvršiti prijavu osiguranika na osiguranje.

Članak 166.

- (1) Doprinosi se obračunavaju i dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodno tromjesečje.
- (2) O vrsti i iznosu obveze doprinosa, osnovici prema kojoj su doprinosi obračunani, razdoblju na koje se obveza odnosi i o drugim podacima koje utvrdi, obveznik obračunavanja sastavlja obračunsku ispravu za svakoga osiguranika te sastavlja izvješće i dostavlja ga Poreznoj upravi. Način i rok te oblik i sadržaj izvješća propisat će ministar financija.
- (3) O vrsti i iznosu obveze doprinosa te osnovici prema kojoj je doprinos obračunan i drugim podacima obveznik obračunavanja iz članka 163. ovoga Zakona, sastavlja izvješće i dostavlja obvezniku plaćanja doprinosa.

Članak 209.

(1) Iznimno od odredaba članka 111. do 117. ovoga Zakona, ne postoji obveza doprinosa prema primicima od kojih se utvrđuje drugi dohodak ili dohodak od nesamostalnog rada, i to prema sljedećim vrstama primitaka:

1. naknada za isporučeno autorsko pravo i/ili srodna prava,
2. naknada za isporučeno umjetničko djelo,
3. nagrada za rad učeniku, odnosno nagrada redovitom studentu za vrijeme praktičnog rada i naukovanja,
4. primitak za rad učenika, odnosno studenta preko posrednika pri zapošljavanju učenika i redovitih studenata,
5. stipendija učeniku odnosno studentu,
6. sportska stipendija,
7. potpora obitelji za slučaj smrti radnika,
8. potpora za školovanje djetetu bivšeg radnika ili poginulog branitelja iz Domovinskog rata do 15. godine života, odnosno do završetka osmogodišnjeg školovanja,
9. stalna mjesečna nagrada koja se isplaćuje članu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, sukladno posebnom propisu,
10. naknada sportskom sucu i delegatu,
11. novčane pomoći i pomoći u naravi što ih, na temelju odredaba svojih općih akata, isplaćuju ili daju općina, grad, županija i Grad Zagreb u svrhu zaštite majčinstva, roditeljske njege novorođenog djeteta, podizanja i odgoja djeteta a koje su namijenjene roditelju ili drugoj osobi koja se brine o djetetu, sukladno posebnom propisu,
12. primitak za rad osobe mlađe od 15 godina života,
13. renta koju bivši poslodavac isplaćuje po sudskoj presudi članu obitelji bivšeg radnika,
14. novčana naknada koju mobiliziranom a nezaposlenom građaninu isplaćuje tijelo koje je naložilo mobilizaciju, sukladno posebnom propisu i
15. primitak od kojega se utvrđuje drugi dohodak isplaćen umirovljeniku,
16. drugi dohodak utvrđen po osnovi razlike vrijednosti imovine i visine sredstava kojima je stečena.

(2) Odredbe stavka 1. ovoga članka ne odnose se na obvezu posebnog doprinosa za zdravstveno osiguranje za pravo na korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu u slučaju kada primatelj na osnovi ostvarenih primitaka iz stavka 1. ovoga članka, po nalogu isplatitelja primitka, boravi na službenom putu u inozemstvu.

(3) Način dokazivanja da je riječ o primicima iz stavka 1. ovoga članka propisat će ministar financija.

(4) Iznimno, odredbe stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga članka ne primjenjuju se kad primatelj, prema propisima o porezu na dohodak, promijeni način oporezivanja, pa umjesto utvrđivanja i plaćanja poreza po odbitku, dohodak od tih primitaka utvrđuje na način propisan za utvrđivanje dohotka od samostalne djelatnosti ili od tih primitaka utvrđuje dobit.

(5) Umirovljenikom iz stavka 1. točke 15. ovoga članka ne smatra se korisnik obiteljske mirovine u svojstvu djeteta na redovitom školovanju, prema članku 65. Zakona o mirovinskom osiguranju.

Članak 212.

(1) Primici od kojih se utvrđuje drugi dohodak, odnosno dohodak ili dobit ostvarena od obavljanja druge djelatnosti, a koji su ostvareni prije smrti obveznika doprinosa – ostavitelja, izuzimaju se od obveze pod uvjetom da obveza doprinosa prema tim primicima nije obračunana niti evidentirana u Poreznoj upravi niti je namirena do prije smrti ostavitelja.

(2) Ako se osnovica za obračun doprinosa temelji na plaći i ostalim primicima ili naknadi plaće osiguranika po osnovi radnog odnosa ili izaslanog radnika, odnosno izabrane ili imenovane osobe, a koji su ostvareni za vrijeme koje se osiguraniku priznaje u staž mirovinskog osiguranja do njegove smrti, osnovica se pripisuje osiguraniku te se doprinosi obračunavaju, obustavljaju i uplaćuju u ime i za račun staža osiguranja ostavitelja, pa se u tom smislu i izvješćuje Porezna uprava i Središnji registar osiguranika.

(3) Umirovljenik koji obavlja drugu djelatnost iz članka 7. točke 6. ovoga Zakona, ako je, u skladu sa Zakonom o mirovinskom osiguranju, zadržao status umirovljenika i tijekom razdoblja u kojemu obavlja tu djelatnost, nije obveznik doprinosa prema dohotku odnosno dobiti što ga ostvari od obavljanja druge djelatnosti.

(4) Umirovljenikom iz stavka 3. ovoga članka ne smatra se korisnik obiteljske mirovine u svojstvu djeteta na redovitom školovanju, prema članku 65. Zakona o mirovinskom osiguranju.

Članak 217.

(1) Obvezniku doprinosa koji je sam obveznik doprinosa za svoje osiguranje obveza svih doprinosa utvrđenih rješenjem Porezne uprave miruje za razdoblje u kojem koristi prava prema posebnim propisima, i to:

1. za razdoblje u kojem je na privremenoj nesposobnosti za rad na teret sredstava obveznoga zdravstvenog osiguranja ili sredstava državnog proračuna,
2. za razdoblje u kojem koristi pravo na dopust ili pravo na rad s pola punoga radnog vremena kao roditelj djeteta s težim smetnjama u razvoju.

(2) Obvezniku doprinosa iz stavka 1. točke 3. ovoga Zakona koji koristi pravo na rad s pola punoga radnog vremena obveza doprinosa miruje u polovici iznosa utvrđene mjesečne obveze.

(3) Obvezniku doprinosa iz stavka 1. točke 1. i 2. ovoga članka obveza doprinosa miruje i u slučaju kada su, prema posebnim propisima, obvezniku sužena prava iz obveznih osiguranja.

Članak 229.

Pravo na obračun obveze doprinosa i kamata i na naplatu doprinosa, kamata i troškova ovrhe, kao i pravo obveznika na povrat više plaćenih doprinosa, kamata i troškova ovrhe zastarijeva za pet godina, računajući od dana kada je zastara počela teći.

Članak 230.

Apsolutni rok zastare prava na obračun obveze doprinosa i kamata i na naplatu doprinosa, kamata i troškova ovrhe, kao i zastare prava obveznika na povrat više plaćenih doprinosa, kamata i troškova ovrhe nastupa za deset godina, računajući od dana kada je zastara počela prvi put teći.

Članak 231.

Radi utvrđivanja zastare prava na naplatu ili zastare prava na povrat doprinosa koji se odnosi na saldo doprinosa, zavod od kojega je Porezna uprava preuzela podatak o iznosu salda doprinosa i Središnji registar osiguranika obvezni su Poreznoj upravi, na njezin zahtjev, dostaviti potrebne podatke i dokumentaciju.

Članak 232.

(1) Na temelju rješenja kojim je utvrđena zastara prava na naplatu određene vrste i svote duga doprinosa, iznos se duga za čiju je naplatu nastupila zastara otpisuje.

(2) Ako se podaci o iznosu i strukturi duga doprinosa za mirovinsko osiguranje osiguranika – pojedinca za razdoblje u osiguranju do 31. prosinca 2002. razlikuju od podataka koje je, radi utvrđivanja zastare, dostavio nositelj osiguranja na temelju postupka utvrđivanja razdoblja osiguranja za koje je podmiren doprinos, rješenjem iz stavka 1. ovoga članka otpisuje se i dug u visini nastale razlike.

Članak 233.

(1) Postupak utvrđivanja zastare provodi Porezna uprava na način propisan Općim poreznim zakonom za postupak kojim se utvrđuje porezna zastara, ako ovim Zakonom nije drugačije uređeno.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, radi utvrđivanja zastare prava na naplatu duga doprinosa u slučaju dužnika koji je umro postupak može, po službenoj dužnosti, pokrenuti Porezna uprava.

Članak 234.

(1) Osiguranik koji je sam za sebe obveznik doprinosa za osobno osiguranje može na vlastiti zahtjev, naknadno, u cijelosti uplatiti doprinose za mirovinska osiguranja koji su otpisani zbog zastare prava na naplatu, i to doprinos za mirovinsko osiguranje i doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje, a radi mogućnosti ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja.

(2) Način postupanja prema stavku 1. ovoga članka, uz suglasnost ministra financija, uređuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje općim aktom, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Zahtjev za naknadnu uplatu doprinosa otpisanih zbog zastare prava na naplatu osiguranik može podnijeti do isteka dvije godine od dana kada je rješenje o utvrđivanju zastare prava na naplatu postalo pravomoćno.

Članak 237.

(1) Osiguranik koji je sam za sebe obveznik doprinosa za osobno osiguranje može na vlastiti zahtjev, naknadno, u cijelosti uplatiti doprinose za mirovinska osiguranja koji su otpisani zbog nenaplativosti i to doprinos za mirovinsko osiguranje i doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje, a radi mogućnosti ostvarivanja prava iz mirovinskog osiguranja.

(2) Način postupanja sukladno stavku 1. ovoga članka, uz suglasnost ministra financija, uređuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje općim aktom, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Zahtjev za naknadnu uplatu doprinosa koji su otpisani zbog nenaplativosti osiguranik može, sukladno stavku 1. ovoga članka, podnijeti do isteka dvije godine od dana kada je utvrđena nenaplativost doprinosa.

Članak 239.a

(1) Porezna uprava, po službenoj dužnosti, rješenjem utvrđuje obvezu doprinosa, vrste i mjesečne iznose doprinosa te razdoblje na koje se obveza odnosi osiguranicima po sljedećim osnovama osiguranja:

1. pomorac – član posade brodova u međunarodnoj plovidbi,
2. poljoprivrednik upisan u upisnik kao nositelj ili član obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva te šumoposjednik i član njegova obiteljskog kućanstva,
3. osiguranik po osnovi poljoprivrede,
4. produženo mirovinsko osiguranje,
5. osiguranik po osnovi mirovine ili invalidnine iz inozemstva,
6. osoba koja zdravstveno osiguranje ne ostvaruje po drugoj osnovi,
7. član obitelji osobe zaposlene u inozemstvu,
8. stranac,
9. član obitelji stranca.

(2) Rješenje prema stavku 1. ovoga članka donosi se za svako obračunsko razdoblje (kalendarsku godinu), a mjesečne obveze doprinosa utvrđene rješenjem vrijede do prestanka osiguranja, do promjene osnove osiguranja ili do prestanka obveze doprinosa utvrđene sukladno odredbi članka 221. stavka 2. ovoga Zakona, a najdulje do posljednjeg dana u godini na koju se obveza odnosi.

(3) Za osiguranika po osnovi pomorac – član posade broda u međunarodnoj plovidbi rješenje iz stavka 1. ovoga članka donosi se po isteku godine za koju se obveza utvrđuje.

(4) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka donosi se na ime osiguranika – dužnika i sadrži najmanje sljedeće podatke:

1. osnovu osiguranja,
2. razdoblje na koje se obveza odnosi i to godinu i prvi dan u toj godini s kojim započinje teći obveza,
3. iznos propisane mjesečne osnovice prema kojoj su doprinosi obračunani,
4. naziv doprinosa i mjesečni iznos obveze,
5. odredbu o tome da se mjesečne obveze utvrđene rješenjem i evidentirane u poreznim evidencijama smatraju konačnom obvezom,
6. odredbu o mjesečnoj obvezi koja je razmjerna broju dana u osiguranju određenog mjeseca
7. naznaku dospijuća za uplatu dospjelih mjesečnih obveza,
8. nalog dužniku da mjesečne obveze uplaćuje u propisanim rokovima dospijuća,
9. uplatne račune i brojčane oznake (šifre) za uplatu dospjelih obveza,
10. odredbu o važenju rješenja,
11. odredbu o obvezi plaćanja zatezne kamate ako se dospjela obveza ne uplati u propisanom roku dospijuća.

(5) Do izvršnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka u vezi sa stavkom 2. ovoga članka obveznik je dužan plaćati predujam za svaku vrstu doprinosa propisanu prema osnovi osiguranja i u iznosu – umnošku iznosa prosječne plaće i koeficijenta propisanog za obračun mjesečne osnovice za određenu osnovu osiguranja te propisane stope za obračun doprinosa. Mjesečni iznos predujma dostiže na naplatu u rokovima propisanim za uplatu doprinosa za istu osnovu osiguranja.

(6) Do izvršnosti rješenja iz stavka 1. ovoga članka u vezi sa stavkom 3. ovoga članka osiguranik po osnovi pomorac – član posade broda u međunarodnoj plovidbi je dužan plaćati predujam za svaku vrstu doprinosa u iznosu – umnošku iznosa mjesečne osnovice koju propisuje ministar nadležan za pomorstvo, sukladno posebnom propisu, te propisane stope za obračun doprinosa. Mjesečni iznos predujma dostiže na naplatu u rokovima propisanim za uplatu doprinosa za tu osnovu osiguranja.